

Т. В. ПИСАРЕНКО, канд. техн. наук, заст. директора

Т. К. КУРАНДА, зав. відділу

Н. Ю. ШВЕД, канд. хім. наук, завсектору

Є. С. ТИТАЄВСЬКА, пров. інженер

СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Резюме. Досвід провідних економік світу підтверджує, що в умовах глобальної конкуренції стійкі конкурентні переваги мають країни з розвинутою інноваційною інфраструктурою та ефективним механізмом підтримки інноваційної діяльності.

Розвиток інноваційної інфраструктури є ключовим чинником модернізації національної економіки, забезпечення її технологічного оновлення та зміцнення науково-технічного потенціалу. Ефективний інноваційний розвиток держави є неможливим без забезпечення належного функціонування інноваційної інфраструктури та інноваційних процесів.

У статті викладено результати дослідження сучасного стану та головних напрямів розвитку інноваційної інфраструктури України в контексті нормативно-правового забезпечення, державної політики та міжнародної інтеграції. Підсумовано, що розвиток інноваційної інфраструктури є стратегічним чинником технологічної модернізації, інтеграції України у світовий інноваційний простір і забезпечення сталого економічного зростання.

Ключові слова: інноваційна інфраструктура, об'єкти інноваційної інфраструктури, цифрова економіка, підтримка інноваційної діяльності, європейські інноваційні мережі.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В Україні розвиток інноваційної інфраструктури зумовлений необхідністю структурної трансформації економіки, оновленням виробничих фондів, активізацією інноваційного підприємництва та підвищенням рівня комерціалізації наукових результатів. Однак сучасний стан свідчить про фрагментарність чинних інституцій і недостатність організаційно-фінансових механізмів підтримки інновацій. З огляду на це, нові законодавчі ініціативи є актуальними та сприятимуть прискореному розвитку сфери інноваційної діяльності та інноваційної інфраструктури в Україні.

Важливими завданнями державного регулювання інноваційного процесу залишаються упорядкування діяльності наявних об'єктів інноваційної інфраструктури й координація процесів створення та розвитку нових установ, їх правове, організаційне та методичне забезпечення.

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАНИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемам інноваційного розвитку присвячено численні публікації, у яких наголошено на необхідності переходу до інноваційної моделі розвитку економіки, відзначено недостатню ефективність інноваційної політики в Україні, а також зосереджено увагу на механізмах забезпечення інноваційного зростання [1–4].

В умовах глобалізації та швидкого технологічного прогресу дедалі більш актуальним стає розвиток національної інноваційної системи (НІС). Авторами наукової праці [5] досліджено поняття та структури національної інноваційної системи, визначено її головні ознаки. Окрім того, у [6] окреслено головні стратегічні пріоритети для розвитку НІС, серед яких створення сприятливого законодавчого середовища, розвиток інноваційної інфраструктури, впровадження сучасних фінансових інструментів підтримки інновацій, а також посилення міжнародної співпраці у сфері інновацій. Актуалізовано питання розвитку людського капіталу, що є підґрунтям для формування конкурентоспроможної інноваційної економіки.

Розв'язання проблеми конкурентоспроможності результатів наукових досліджень в сучасних умовах є неможливим без інтеграції науково-інноваційної системи України до Європейського дослідницького простору (ЄДП) — системи програм і політичних інструментів, що об'єднує інституційне середовище досліджень і розробок країн ЄС та асоційованих членів.

Здійснений в [7] аналіз програм державної підтримки розвитку інновацій, комерціалізації інтелектуальної власності у країнах Східної Європи засвідчив, що не існує єдиної універсальної моделі підтримки. Кожна країна використовує унікальну комбінацію інструментів,

які інтегровані з політикою ЄС. Так, Республіка Польща, яка є лідером у Східноєвропейському регіоні за розмірами державної підтримки інноваційної діяльності, використовує масштабне залучення фінансування з європейських фондів і пропонує широкий спектр грантів і податкових стимулів, особливо для технологічних стартапів і стратегічних інноваційних проектів. Ключова спрямованість спеціальної програми Smart Path, що зорієнтована на підтримку стартапів у Польщі, допомагає їм розвивати інноваційні рішення та здійснювати технологічні прориви, полягає в комплексній підтримці на всіх етапах реалізації інновацій, від досліджень та розробок до виходу на ринок.

Формування та забезпечення функціонування стабільної інноваційної інфраструктури є одним із пріоритетних завдань державної політики в умовах цифрової економіки. Це зокрема передбачає сприяння інтеграції науково-інноваційної системи України до ЄДП, розвитку цифрових інфраструктур, е-інфраструктур. Питання перспектив розвитку інноваційної інфраструктури України в умовах цифрової економіки, розв'язування проблем забезпечення ефективності її функціонування аналізуються в науковій розвідці [8].

Взаємозв'язки розвитку інноваційної інфраструктури з процесами диверсифікації економіки досліджено в праці [9]. Окрім того, визначено проблеми і шляхи підвищення ефективності функціонування інноваційної інфраструктури, розроблено рекомендації для забезпечення сприятливих умов її розвитку.

Аналіз правового регулювання інформаційного забезпечення доступу до інноваційної інфраструктури, виявлення наявних проблем і можливих шляхів їх розв'язання задля підвищення ефективності національної інноваційної інфраструктури, без чого неможливим є ефективний інноваційний розвиток держави, здійснено в дослідженні [10].

Предметом активних досліджень науковців є різні аспекти формування, функціонування та розвитку наукових і технологічних парків, які в економічно розвинених країнах світу формують фундамент інноваційної економіки. Вони постають головним елементом інноваційної інфраструктури, що безпосередньо пов'язує науку з виробництвом. Досвід семи країн (Туреччини, Ізраїлю, Китаю, В'єтнаму, Таїланду, Великої Британії, Фінляндії) щодо регулювання і державного стимулювання діяльності наукових і технологічних парків і надання їм або їх резидентам чи учасникам значних податкових пільг проаналізовано в науковій праці [11], стан створення та підтримки діяльності таких парків

в Іспанії — в [12], а особливості проектування технопарків регіонального розвитку окреслено в [13].

Зокрема програми формування інноваційної інфраструктури та тенденції, що призвели до недосформованості, нефункціональності та недостатнього розвитку інноваційної інфраструктури, досліджено в [14]. Визначено головні проблеми, які перешкоджають ефективному формуванню та розвитку інноваційної інфраструктури в Україні. Запропоновано ключові заходи щодо посилення інфраструктурного забезпечення інноваційно-технологічного розвитку національної економіки.

Попри значну кількість досліджень, економічні процеси, що пов'язані з інноваційною діяльністю, залишаються дискусійними та потребують подальших наукових досліджень.

Мета статті полягає у висвітленні результатів дослідження стану та напрямів розвитку інноваційної інфраструктури України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В Україні інноваційну діяльність і розвиток інноваційної інфраструктури регулює низка нормативних документів, зокрема:

– Закон України “Про інноваційну діяльність” від 4 липня 2002 р. № 40-IV — визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні (зокрема шляхом підтримки функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури). Документ встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом [15];

- Закон України “Про наукові парки” від 25 червня 2009 р. № 1563-VI — регулює правові, економічні, організаційні відносини, що пов'язані зі створенням і функціонуванням наукових парків. Документ спрямований на інтенсифікацію процесів розроблення, впровадження, виробництва інноваційних продуктів та інноваційної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках [16];
- Закон України “Про індустріальні парки” від 21 червня 2012 р. № 5018-VI — визначає правові та організаційні засади створення і функціонування індустріальних парків на території України з метою забезпечення економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності територій, активізації інвестиційної діяльності, створення нових робочих місць, розвитку сучасної виробничої та ринкової інфраструктури [17];
- Закон України “Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків”

від 16 липня 1999 р. № 991-XIV — визначає економічні та правові засади запровадження та функціонування спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків України [18];

- Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків” від 7 серпня 2021 р. № 1714-IX — прийнято з метою підвищення ефективності здійснення науковими парками інноваційної діяльності та комерціалізації результатів наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок і розв’язання проблем бюрократії під час створення наукових парків, надання права закладам вищої освіти (ЗВО) та науковим установам (НУ) бути засновниками декількох наукових парків, налагодження чіткого механізму виконання інноваційних проєктів, розширення джерел фінансування [19].

Окрім зазначених документів, важливе місце посідає Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, яка містить головні цілі, визначає пріоритетні напрями та принципи державної науково-технічної політики, механізми прискореного інноваційного розвитку, орієнтири структурного формування науково-технологічного потенціалу та його ресурсного забезпечення [20].

Стратегія розвитку інноваційної діяльності на період до 2030 року передбачає три ключові принципи: розвиток української екосистеми інновацій (допомога стартапам, науковим установам, технокомпаніям), багатостороння державна політика підтримки інновацій (від дерегуляції до національних програм) і стимулювання інновацій для розв’язання актуальних проблем. Головні напрями передбачають створення сучасної інноваційної інфраструктури, забезпечення доступу до фінансування, розвиток людського капіталу, спрощення регуляцій, а також підтримку таких наукомістких технологій, як AI, DefenseTech, MedTech, GreenTech.

З метою визначення правових та економічних засад підтримки та розвитку інноваційної діяльності України, стимулювання та створення сприятливих умов для провадження інновацій уряд оновлює законодавство в цій сфері — 27 серпня 2025 р. Кабінет Міністрів України схвалив законопроект “Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності”. Цей документ створить сучасні механізми підтримки науки та бізнесу, ліквідує зайву бюрократію та визначить нову інституційну структуру управління у сфері інновацій [21].

Законопроект підготовлено в межах Стратегії цифрового розвитку інновацій WINWIN

2030, яку розроблено за ініціативи Міністерства цифрової трансформації (Мінцифри) України в співпраці з Міністерством освіти і науки (МОН) України. Вона охоплює розвиток стартап-шкіл, наукових парків, ініціативи Science.City та нових механізмів фінансування, щоб об’єднати науку, бізнес і державу в єдину інноваційну систему [22; 23].

Очікується, що прийняття цього законопроекту дасть змогу створити сучасні механізми підтримки науки й бізнесу, ліквідувати зайву бюрократію та запровадити нову інституційну структуру управління у сфері інновацій. Ідеться про: комплексне оновлення інноваційної політики в частині інструментів підтримки (гранти, інноваційні ваучери, державне замовлення, пільгове кредитування (повне чи часткове безвідсоткове, компенсація відсотків до 50 %), державно-приватне партнерство, фінансування R&D); визначення цілей державної політики для підвищення конкурентоспроможності економіки, розвитку стартап-екосистем, підтримки науки та бізнесу; розмежування повноважень між МОН України, Міністерством економіки (Мінекономіки) України, Мінцифри України, Міністерством охорони здоров’я (МОЗ) України, Міністерством оборони (Міноборони) України та іншими Центральними органами виконавчої влади (ЦОВВ).

Будуть створені відповідні стимули для бізнесу — фінансові інструменти для зменшення ризиків, створення гарантованого попиту через державно-приватне партнерство, розвиток інноваційної інфраструктури. Розробники наголошують, що за рахунок запропонованих змін збільшиться кількість інноваційно активних підприємств і обсяг виробленої інноваційної продукції; посиляться взаємодія науки та бізнесу, зокрема завдяки новим методам державної підтримки та ефективній інноваційній інфраструктурі; буде створено цілісний комплекс інструментів і механізмів для відновлення економіки на основі сучасних, екологічно чистих, енерго- та ресурсоефективних технологій. Це стане фундаментом для розвитку наукомістких стартапів та інноваційних екосистем, інтегрованих у європейський і світовий простір [24].

Ініціатива Science City — це комплексна реформа інституту наукових парків, що створить зручні та взаємовигідні умови для співпраці між науковими установами, університетами, бізнесом і державою. Ініціативу спрямовано на подолання бар’єрів, що гальмують інноваційну діяльність, як-от: податкове навантаження, складні процедури закупівель і бюрократизовані операційні процеси.

Передбачено запровадження податкових пільг створення умов для реалізації митних

преференцій під час імпорту виробничого та науково-дослідного обладнання, надання переваг в оренді державного й комунального майна, а також можливість для наукових парків інтегруватися в правовий режим Дія.City на гнучких умовах. Окрім того, передбачено проведення всіх закупівель без аукціонів і повну цифровізацію операційних процесів взаємодії з МОН України [25]

З метою створення окремого правового режиму здійснення наукової та інноваційної діяльності Science.City, що передбачатиме розширення кола потенційних резидентів правового режиму Дія.City та сприятиме активізації діяльності наукових парків, також запропоновано розробку законопроекту “Про внесення змін до деяких Законів України щодо розвитку наукових парків”.

Аналіз основних об’єктів інноваційної інфраструктури України. Будь-яка інновація веде до різноманітності економічної діяльності, що стимулює створення інноваційної інфраструктури. Згідно із Законом України “Про інноваційну діяльність”, інноваційна інфраструктура — це сукупність підприємств, організацій, установ, їх об’єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікаційні, юридичні, освітні тощо).

Ключовими елементами інноваційної інфраструктури є:

- об’єкти виробничо-технологічної структури (технопарки, інноваційно-технологічні центри, бізнес-інкубатори, інжинірингові фірми тощо);
- об’єкти інформаційної системи (аналітично-статистичні центри, інформаційні бази, мережі);
- організації з підготовки та перепідготовки кадрів, зокрема у сфері досліджень та розробок (ДіР);
- фінансові структури (бюджетні, позабюджетні, венчурні, банки, фінансово-промислові групи, зорієнтовані на технологічну інноваційну діяльність тощо);
- системи експертизи, сертифікації, стандартизації та акредитації;
- системи патентування, ліцензування та консалтингу з питань захисту, оцінки вартості та використання інтелектуальної власності, оцінки комерціалізації наукових результатів.

Нині в Україні створені та функціонують: технологічні парки (технопарки); наукові парки; індустріальні парки; мережа стартап-шкіл — інкубаторів — акселераторів; інноваційні кластери; регіональні інноваційні хаби; центри трансферу

технологій; інноваційні технологічні платформи; центри інтелектуальної власності; венчурні та інвестиційні фонди; центри науково-технічної та економічної діяльності тощо.

Одним із найбільш дієвих механізмів реалізації інновацій і провадження інноваційної діяльності на сьогодні є створення паркової структури, а саме індустріальних, наукових, технологічних парків, а також інноваційних центрів та бізнес-інкубаторів.

Зокрема державне регулювання діяльності індустріальних парків здійснюється згідно із Законом України “Про індустріальні парки”, відповідно до якого **індустріальний парк** — це облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої його учасники можуть здійснювати господарську діяльність у сфері переробної промисловості, науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації та телекомунікацій.

Індустріальні парки розглядають як ключові центри для залучення інвестицій у відродження української переробної промисловості. Вони є частиною інвестиційної компоненти політики “Зроблено в Україні”, що спрямована на розвиток внутрішнього виробництва, залучення інвестицій і зростання несировинного експорту [26].

Варто зазначити, що у Верховній Раді України очікує на розгляд у другому читанні законопроект “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустріальних парків” [27].

Наукові парки створюють із метою розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності у ЗВО та/або НУ, ефективного та раціонального використання наявного наукового потенціалу, матеріально-технічної бази для комерціалізації результатів наукових досліджень і є місцем, де створюють проривні рішення для реального сектору економіки — від програмного забезпечення у сфері штучного інтелекту та кібербезпеки до розробок у галузях робототехніки, інженерії, матеріалознавства, біотехнологій, агропродовольчих і енергетичних інновацій. Їхня діяльність є міжсекторальною та поєднує як фундаментальні дослідження, так і прикладні дослідження і розробки. Окрім того, наукові парки створюють середовище для підготовки нових поколінь вузькопрофільних фахівців, які набувають тут практичного досвіду роботи з інноваціями [28].

Технологічні парки є зонами економічної активності, які поєднують потенціал університетів, науково-дослідних структур, промислових підприємств та суб’єктів інноваційної інфраструктури регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів.

Останніми роками і в Україні, і в усьому світі технопарки чи територіально-виробничі наукові комплекси стали найбільш ефективною організаційно-економічною формою інтеграції науки та виробництва серед усіх інших інноваційних структур.

В Україні формування системи технологічних парків розпочалося в 2000 р. реєстрацією таких технологічних парків, як “Інститут монокристалів” та “Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона”. Згодом з’явилися: у 2001 р. — “Вуглемаш”; у 2002 р. — “Напівпровідники”, “Інститут технічної теплофізики”, “Укрінфотех”; у 2003 р. — “Київська політехніка”, “Інтелектуальні інформаційні технології” тощо. Станом на січень 2024 р. в Україні зареєстровано 32 технопарки [29].

Мережа стартап-шкіл — інкубаторів — акселераторів — це об’єднання ЗВО та НУ, які підтримують розвиток стартапів на ранніх етапах. Учасники мережі надають фінансові, консалтингові, маркетингові, освітні, юридичні та інформаційно-комунікаційні послуги з метою комерціалізації науково-технічних (прикладних) результатів, а також створення інноваційної продукції.

Мережа сприяє залученню інвесторів, розвитку бізнес-зв’язків і створенню сталої інноваційної інфраструктури в країні. Ініціатива реалізується в межах експериментального проекту МОН України у співпраці з Фондом розвитку інновацій [30].

Мета ініціативи полягає в тому, щоб сприяти перетворенню ЗВО та НУ на активних учасників інноваційного процесу та економічного відновлення України, де стартапи формуються не в ізоляції, а в тісній співпраці з суб’єктами інноваційної екосистеми — бізнесом. Подальші кроки передбачають: масштабування мережі стартап-шкіл; підтримку наукомістких стартапів у пріоритетних сферах — MedTech, BioTech, AgroTech, GreenTech, Dual-use; проведення практичних воркшопів — від етапу ідеї до інкубації; розвиток партнерств із бізнесом, акселераторами та іншими організаціями інноваційної екосистеми; забезпечення доступу до актуальних грантових програм і фінансових інструментів для стартапів [31].

Стартап-школи в Україні — це мережа закладів, створених з ініціативи МОН України для підтримки інноваційних ідей студентів, науковців і молодих підприємців. Вони надають менторську, фінансову та консалтингову підтримку, а також доступ до інфраструктури та обладнання для комерціалізації наукових і технічних розробок, створення нових продуктів і послуг.

Стартап-школа Sikorsky Challenge при Київському політехнічному інституті імені Ігоря Сі-

корського є прикладом такої установи, що надає ідеальні умови для розвитку інноваційних технологічних стартапів. Цьогорічний XIV Фестиваль інноваційних проєктів Sikorsky Challenge 2025 (28 жовтня — 2 листопада 2025 р.) було присвячено надважливим напрямам відновлення України [32].

Інноваційні кластери є важливим інструментом для сприяння сталому розвитку економік і зміцнення їхньої конкурентоспроможності, забезпечення ефективного використання ресурсів, об’єднання знань і технологічного потенціалу для створення високоякісних продуктів і послуг, здатних конкурувати на світовому ринку.

Український кластерний альянс (УКА) є повноправним членом Європейського кластерного альянсу (ECA) [33]. УКА засновано 24 березня 2022 р. на базі ініціативи Clusters4Ukraine, що виникла на платформі промислових секторів Industry4Ukraine. Головною рушійною силою українського кластерного руху в різних форматах виступає Асоціація підприємств промислової автоматизації України (АППАУ). УКА — це мультигалузєва загальнонаціональна спілка підприємств, бізнес-об’єднань і кластерних організацій України, що прагнуть підвищувати конкурентоспроможність шляхом впровадження засад кластерної кооперації, індустріальних, цифрових і зелених інновацій, автоматизації та ефективної взаємодії з державою [34].

Інноваційні хаби — елементи інноваційної інфраструктури, що формують сприятливі умови для розвитку та підтримки інновацій за активної взаємодії держави, науки та бізнесу. Вони стимулюють розвиток досліджень і розробок, трансфер технологій, а також заохочують інвестиції в економіку регіону, сприяють створенню нових робочих місць.

Інноваційні хаби довели свою ефективність у США, де вони мають 80 % патентів і залучають працівників із заробітками вище середнього, створюючи ще більше робочих місць для громадян, де вони розташовані [35]. Перевагами регіональних інноваційних хабів є їхня специфічна функціональність, що спрямована на розвиток місцевої IP-галузі.

Центри трансферу технологій є важливим інструментом для розвитку інновацій, науки та економіки, які сприяють практичному застосуванню наукових досягнень, зв’язкам між науковцями та підприємцями, надаючи послуги з пошуку партнерів, ліцензування, реєстрації технологій і комерціалізації інтелектуальної власності, а також зміцненню інноваційної екосистеми. Багато університетів та науково-дослідних інститутів в Україні мають свої підрозділи з питань трансферу технологій.

У період 2018–2020 рр. Державна наукова установа “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації” (УкрІНТЕІ) здійснила реалізацію проекту “Розвиток між-регіональної мережі трансферу технологій”, у рамках якого було створено Міжрегіональний офіс трансферу знань і технологій на базі УкрІНТЕІ та два пілотних регіональних центри — в Одеській області на базі Одеського національного економічного університету та Харківській області на базі Громадської організації Технологічний бізнес інкубатор “Харківські Технології”. Однією з цілей вказаного проекту було підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів і створення оптимальних умов для розкриття регіонами власного потенціалу та ефективного використання конкурентних переваг регіональної економіки [36].

Технологічна платформа є формою державно-приватного партнерства в науково-технологічній та промисловій сфері, що забезпечує синергію між головними стейкхолдерами інноваційної системи та створює зв’язки між фундаментальними, прикладними дослідженнями та технологічними розробками. Окрім того, технологічна платформа має представляти міжсекторальні напрями та пріоритети, а не окремі ізольовані технології [37].

Інноваційні технологічні платформи — це комплекси програмного забезпечення, апаратури та послуг, що дають змогу створювати, впроваджувати та поширювати нові технології, товари та послуги. Вони охоплюють широкий спектр таких інноваційних рішень, як штучний інтелект, блокчейн, інтернет речей, хмарні технології, а також використовуються в різних галузях, включно з освітою, медициною та бізнесом.

Головними **центрами інтелектуальної власності (ІВ)** в Україні є: Державна організація “Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій” (УкрНОІВІ), що виконує функції національного органу ІВ, а також Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України. Окрім того, існують інші установи, серед яких Науководослідний центр судової експертизи у сфері ІТ та ІВ, та інші, які займаються питаннями, що пов’язані з ІВ.

У структурі УкрНОІВІ функціонує мережа Центрів підтримки технологій та інновацій (TISC) — міжнародний проект Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), що реалізується в Україні з 2018 р. на підставі Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством економіки України та ВОІВ щодо створення TISC в Україні від 26 липня 2018 року [38].

Метою TISC є надання заявникам зручних та вичерпних консультацій і підтримки у сфері права ІВ в Україні та за кордоном, а також підвищення обізнаності щодо набуття, використання та захисту ІВ серед представників малого та середнього бізнесу, стартапів, винахідників і креативних індустрій.

TISC надають доступ до баз даних, патентної інформації та інших ресурсів, допомогу в питаннях реєстрації прав на винаходи, торговельні марки та інші об’єкти інтелектуальної власності та проводять заходи для підвищення обізнаності щодо інтелектуальної власності. Ці центри відіграють ключову роль у розвитку інновацій і захисті прав інтелектуальної власності в Україні.

Інституції, що забезпечують підтримку інноваційної діяльності.

- *Фонд розвитку інновацій (Ukrainian Startup Fund)* — Український фонд стартапів або УФС – це державний фонд, започаткований за ініціативою Кабінету Міністрів України, місією якого є сприяння створенню та зростанню в Україні технологічних стартапів на ранній стадії розвитку з метою підвищення їх глобальної конкурентоспроможності (розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2018 р. № 895-р). З 2023 р. перейшов до сфери управління Мінцифри України [39].

Фонд є драйвером розвитку стартап-екосистеми, забезпечує умови для зростання сфери, формує позитивний інвестиційний імідж техіндустрії України за кордоном, репрезентує українські інноваційні рішення в усьому світі.

- *Державна інноваційна фінансово-кредитна установа (ДІФКУ)* — створена з метою здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб’єктів господарювання різних форм власності, а також залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для розвитку реального сектору економіки, підвищення вітчизняного потенціалу з експорту продукції, що виробляється на підприємствах галузей національної економіки, захисту та підтримки національного товаровиробника [40].
- *Національний фонд досліджень України (НФДУ)* — державна бюджетна установа, створена Урядом України у 2018 р., відповідно до Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”.

Однією з головних цілей НФДУ є сприяння налагодженню науково-технічної співпраці між НУ, ЗВО та представниками реального сектору економіки і сфери послуг.

Використання державою підходу до фінансування науки на засадах грантової підтримки

сприяє концентрації активної та продуктивної частини дослідників і науковців навколо найбільш важливих й актуальних завдань сучасної науки [41].

Участь України в європейських інноваційних мережах.

- Програма *Horizon Europe* — 20 грудня 2023 р. офіційно розпочав свою роботу “Офіс Горизонт Європа в Україні”. Це стало можливим завдяки плідній співпраці дирекції НФДУ та Уряду України з Європейською комісією, результатом якої стало підписання Грантової угоди між ЄС в особі Європейської комісії та НФДУ (Проект NEOinUA-101132682). Наразі це єдиний Офіс Рамкової програми *Horizon Europe*, діяльність якого повністю фінансується Європейською комісією.

Особливість Офісу полягає в тому, що він створений та функціонує як структурний підрозділ — відділ НФДУ. Головною метою його роботи є надання інформаційно-консультаційної підтримки для цільової аудиторії щодо особливостей реалізації програми *Horizon Europe*. Працівники Офісу консулюють та надають інформацію національним контактним пунктам, дослідникам, ученим та іншим зацікавленим особам для посилення співпраці у сфері науки, інновацій і технологій.

Україна офіційно оголосила про намір розпочати підготовку до асоційованої участі в наступній Десятій рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій (FP10, 2028–2034). Вона передбачає подвоєння бюджету орієнтовно до 175 млрд євро, спрощення процедур і подання заявок, більшу гнучкість фінансування, а також вперше підтримку технологій подвійного призначення.

За останні чотири роки Україна суттєво наросила результативність у програмі *Horizon Europe* — понад 230 підписаних грантів на більш ніж 63 млн євро. Працюють 22 національні контактні пункти в десяти областях, а в програмних комітетах ЄС представлено 39 українських експертів.

Попри війну, українська наука залишається частиною європейської спільноти — це результат спільної роботи вітчизняних університетів, дослідницьких установ і партнерів з ЄС [42].

- *Європейська мережа підприємств* (*Enterprise Europe Network — EEN*) — представлена через консорціум *EEN-Ukraine* з 2017 року. Це стало можливим завдяки програмі *COSME*, що фінансується Європейською комісією та сприяє конкурентоспроможності та інноваційному шляху розвитку представників малого та середнього бізнесу, а також інноваційних організацій.

EEN — це найбільша у світі мережа підтримки малого та середнього бізнесу, що працює над тим, щоб допомогти компаніям впроваджувати інновації, виходити на нові закордонні ринки, налагоджувати надійні міжнародні ділові зв’язки, отримувати експертну підтримку у сфері регуляції, цифровізації, екологічних стандартів і сталого розвитку.

Мережа об’єднує понад 600 провідних організацій (торгово-промислові палати, агентства з розвитку, інноваційні хаби, наукові центри) у понад 60 країнах світу, враховуючи всі країни ЄС, країни Східного партнерства, а також стратегічних партнерів за межами Європи.

EEN пропонує українським компаніям низку інструментів для міжнародного розвитку, серед яких: пошук бізнес-партнерів для експорту чи імпорту продукції та послуг; можливості трансферу технологій та підтримки інноваційних рішень; консультації з питань захисту прав інтелектуальної власності; доступ до міжнародних тендерів, грантів і програм фінансування; інформаційна підтримка щодо виходу на нові ринки [43].

- *European Digital Innovation Hub “Kyiv HiTech”* — ключова платформа, що об’єднує Україну та Європу через цифрові інновації. Вона підтримує підприємства та організації у впровадженні провідних технологій (штучний інтелект, блокчейн, кібербезпека, інтернет речей, хмарні технології, адитивне виробництво, цифрові двійники та простори даних). Окрім того, платформа охоплює *AgriTech*, *Industry 4.0*, *MedBioTech*, *Energy 4.0*, промислову електроніку та розумні міста, пропонує експертні послуги, підтримку в цифровій трансформації, розвиток міжнародного партнерства та інтеграцію в європейську цифрову екосистему [44].

Інноваційна інфраструктура України у регіональному розрізі. Дослідження стану вітчизняної інноваційної інфраструктури на основі аналізу інтерактивної мапи інноваційної інфраструктури України, створеної фахівцями УкрНОІВІ, що містить актуальну інформацію про інноваційну інфраструктуру в регіонах України (дані про типи об’єктів інноваційної інфраструктури, їхню належність до конкретної області / регіону та офіційні назви), дає змогу сформулювати цілісне уявлення про інноваційний ландшафт країни [45].

Порівняльний аналіз кількості об’єктів інноваційної інфраструктури в регіональному розрізі свідчить, що лідерами є Харківська обл., Львівська обл. та м. Київ — 86, 51 та 74 об’єкти інноваційної інфраструктури відповідно. Зокрема виявлено, що: *Харківська обл.* має найбільшу кількість технологічних парків (65,6 % загальної

кількості технологічних парків у країні та 24,4 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури у Харківській обл.) і центрів інновацій та трансферу технологій (26,7 % і 23,3 %); *Львівська обл.* характеризується найбільшою кількістю індустріальних парків (18 % загальної кількості індустріальних парків у країні та 35,3 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури у Львівській обл.) і значною кількістю центрів інновацій та трансферу технологій (16,0 % і 23,5 %); *м. Київ* відзначається найбільшою кількістю наукових парків (17,1 % загальної кількості наукових парків у країні та 17,6 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури в м. Київ), центрів підтримки технологій та інновацій (TISC) (28,3 % і 17,6 %) та інноваційних кластерів (18,2 % і 13,5 %) (рис. 1).

Окрім того, значну кількість індустріальних парків також мають Київська обл. (13 од.) та

Закарпатська обл. (12 од.). Найбільшу кількість центрів інтелектуальної власності (11 од. або 25,0 % загальної кількості цього виду об'єктів) розташовано в Одеській області.

Із загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури України в 2024 р. (558 од.) найбільшу частку становлять індустріальні парки та центри інновацій та трансферу технологій — 17,9 % та 13,4 % відповідно. Аналіз темпів зростання кількості об'єктів інноваційної інфраструктури за 2024 р. проти 2023 р. свідчить про збільшення їхньої загальної кількості на 125 одиниць. Найбільш стрімко розвиваються інноваційні технологічні платформи та інноваційні хаби — спостерігається збільшення кількості кожного з цих видів об'єктів понад удвічі. Також з'явилося багато нових інноваційних кластерів (26 од.), стартап-шкіл (21 од.), центрів інтелектуальної власності (20 од.) і технологічних парків (14 од.) (табл. 1).

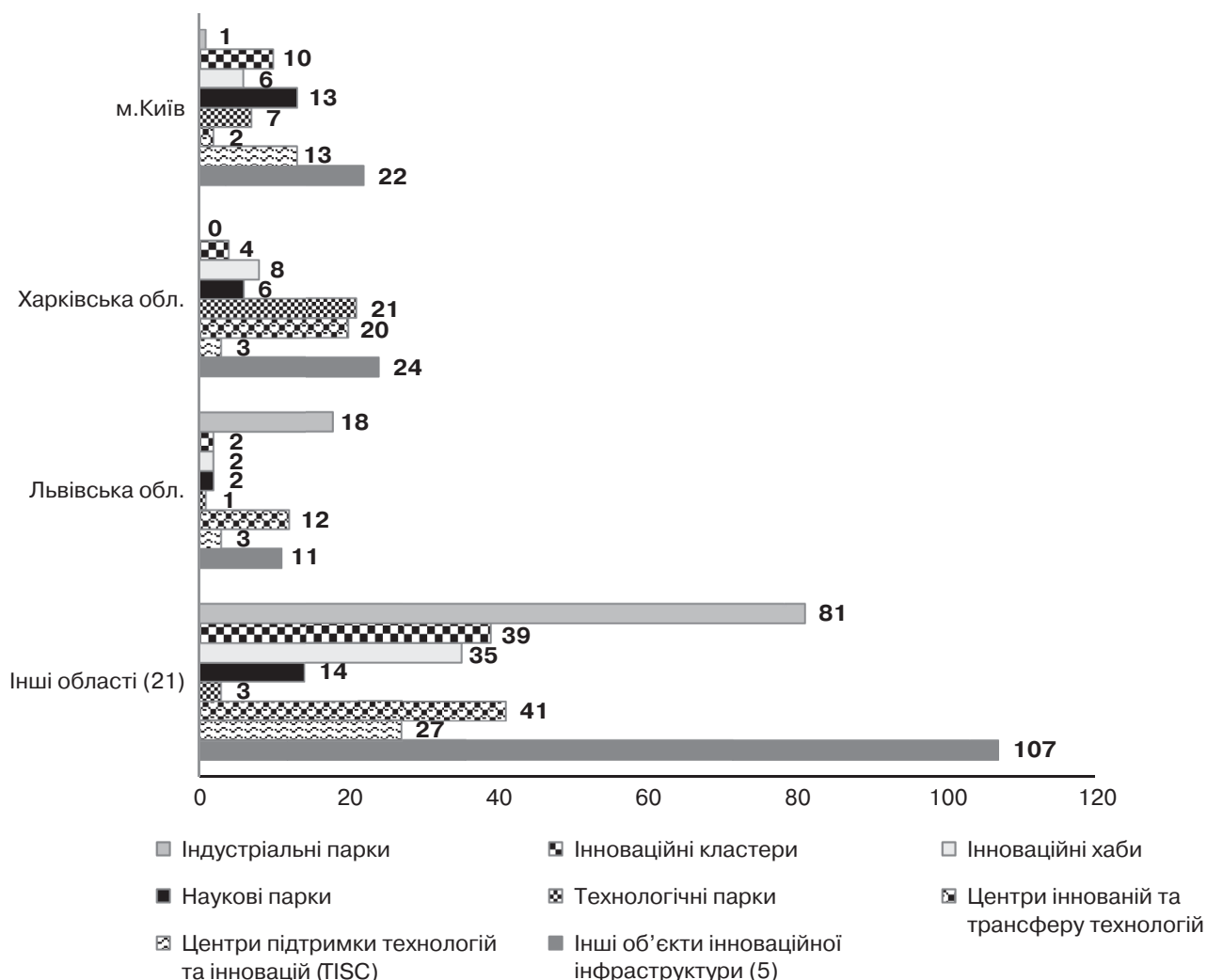

Рис. 1. Регіональний розріз інноваційної інфраструктури станом на 01 січня 2025 року

Джерело: побудовано за даними УкрНОІВІ. URL: <https://nipo.gov.ua/innovatsijni-mapy/>.

Таблиця 1

Темпи зростання кількості об'єктів інноваційної інфраструктури в Україні

№	Елементи інноваційної інфраструктури	2023		2024		Темп зростання 2024/2023
		од.	%	од.	%	%
1	Індустріальні парки	74	17,1	100	17,9	135,1
2	Інноваційні бізнес-інкубатори та акселератори	67	15,5	49	8,8	73,1
3	Інноваційні кластери	29	6,7	55	9,9	189,7
4	Інноваційні парки	7	1,6	4	0,7	57,1
5	Інноваційні технологічні платформи	9	2,1	22	3,9	244,4
6	Інноваційні хаби	22	5,1	51	9,1	231,8
7	Наукові парки	30	6,9	35	6,3	116,7
8	Стартап-школи	24	5,5	45	8,1	187,5
9	Технологічні парки	18	4,2	32	5,7	177,8
10	Центри інновацій і трансферу технологій	61	14,1	75	13,4	123,0
11	Центри інтелектуальної власності	24	5,5	44	7,9	183,3
12	Центри підтримки технологій та інновацій (TISC)	37	8,5	46	8,2	124,3
13	Кластери УКА	31	7,2	н.д.	0,0	0,0
	Усього	433	100,0	558	100,0	128,9

Джерело: побудовано за даними УкрНВОІВІ. URL: <https://nipo.gov.ua/innovatsijni-mapu/>.

Аналіз інноваційної інфраструктури України за видами організацій свідчить, що значну кількість об'єктів інноваційної інфраструктури (209 од. або 37,5 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури країни) створено на базі ЗВО, з них найбільшу частку порівняно з іншими регіонами має Одеська обл. — 86,7 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури цієї області, найменші частки — Харківська та Хмельницька обл. — 10,5 % та 7,1 % відповідно (табл. 2).

З огляду на наведене, щодо загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури, створених на базі ЗВО, найбільші частки припадають на м. Київ — 14,4 %, Одеську обл. — 12,4 %, Житомирську обл. — 8,1 %, Івано-Франківську та Полтавську обл. — по 7,7 %.

За типами об'єктів інноваційної інфраструктури на базі ЗВО найвищі показники відносно загальної кількості об'єктів мають "Центри підтримки технологій та інновацій (TISC)" — 73,9 % загальної кількості об'єктів цього типу в країні, "Наукові парки" — 68,6 % та "Центри інтелектуальної власності" — 65,9 %, найменші — "Інноваційні кластери" і "Технологічні парки" — 18,2 % та 9,4 % відповідно.

ВИСНОВКИ

1. Створення ефективної інфраструктури інноваційної діяльності в Україні є одним із найактуальніших завдань сучасної організаційної підтримки як НУ, так і бізнес-структур.

Загалом в Україні створено необхідну законодавчу базу для здійснення та розвитку інноваційної діяльності. Формування в Україні інноваційної моделі економічного зростання потребує сприяння держави у створенні та ефективному функціонуванні інноваційної інфраструктури, особливо на міжгалузевому та регіональному рівнях. Таким чином, створення інфраструктури інноваційної діяльності, комерціалізація результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, збереження розвиненої мережі малого інноваційного підприємництва є одним зі шляхів відновлення економіки, розвитку науки та освіти.

Оновлення державної політики України у сфері інноваційної діяльності, зокрема ухвалення Кабінетом Міністрів законопроект "Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності" (2025 р.), спрямованого на створення сучасних механізмів стимулювання науки та бізнесу, спрощення бюрократичних процедур і запровадження нової інституційної структури управління інноваціями, сприятиме зміцненню інноваційного

Таблиця 2

Кількість об'єктів інноваційної інфраструктури України, створених на базі ЗВО, у регіональному розрізі станом на 1 січня 2025 р., од.

Область / регіон	Кількість об'єктів на базі ЗВО	% від загальної кількості об'єктів за областю / регіоном	з них за типами об'єктів інноваційної інфраструктури* на базі ЗВО											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Вінницька	7	43,8	н.д.								1			
Волинська	3	25,0	н.д.	1										
Дніпропетровська	12	46,1	н.д.	1									6	3
Донецька	11	78,6	н.д.	3					2		3		1	2
Житомирська	17	56,7	н.д.	2	2			1	2	2	2		4	1
Закарпатська	4	23,5	н.д.							1	2			1
Запорізька	3	37,5	н.д.								1		1	
Івано-Франківська	16	57,1	н.д.	3				5		1	1		3	3
Київська	0	0,0	н.д.											
Кіровоградська	8	42,1	н.д.					1					7	
Луганська	0	0,0	н.д.											
Львівська	6	11,8	н.д.	1							1	1		
Миколаївська	1	16,7	н.д.							1				
Одеська	26	86,7	н.д.	1	3				2	1	3		3	11
Полтавська	16	80,0	н.д.	1	2	1	1	2	1	3	1	2	2	1
Рівненська	5	33,3	н.д.		1				2	1			1	
Сумська	10	62,5	н.д.					1	2	1	2		3	
Тернопільська	10	66,7	н.д.	1					1	2				4
Харківська	9	10,5	н.д.	1						3	2			
Херсонська	0	0,0	н.д.											
Хмельницька	1	7,1	н.д.							1				
Черкаська	9	81,8	н.д.					1	2		1		3	1
Чернівецька	3	20,0	н.д.	1							1			1
Чернігівська	2	11,8	н.д.										1	
м. Київ	30	40,5	н.д.	3	2				1	9	5	1		1
Усього	209	37,5	н.д.	19	10	1	10	16	24	28	3	35	29	

Примітка: * 1 — індустріальні парки, 2 — інноваційні бізнес-інкубатори та акселератори, 3 — інноваційні кластери, 4 — інноваційні парки, 5 — інноваційні технологічні платформи, 6 — інноваційні хаби, 7 — наукові парки, 8 — стартап-школи, 9 — технологічні парки, 10 — центри інновацій і трансферу технологій, 11 — центри інтелектуальної власності, 12 — центри підтримки технологій та інновацій (TISC).

Джерело: побудовано за даними УкрНОІВІ. URL: <https://nipo.gov.ua/innovatsijni-mapy/>.

потенціалу держави, підвищенню конкурентоспроможності економіки та технологічному відновленню України.

2. В Україні станом на 1 січня 2025 р. функціонують 558 об'єктів інноваційної інфраструктури, що на 28,9 % більше проти 2023 року. Найбільший темп зростання (понад удвічі) спостерігається за такими типами об'єктів, як “Інноваційні технологічні платформи” та “Інноваційні хаби”; на понад 80,0 % — “Інноваційні

кластери”, “Стартап-школи” та “Центри інтелектуальної власності”.

Порівняльний аналіз щодо кількості об'єктів інноваційної інфраструктури в регіональному розрізі свідчить, що лідерами є Харківська обл. (15,4 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури), Львівська обл. (9,1 %) та м. Київ (13,3 %).

Отже, значну частку — 37,5 % загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури

країни створено на базі ЗВО, з них найбільшу кількість — у м. Київ — 14,4 %. За типами об'єктів інноваційної інфраструктури на базі ЗВО найбільший відсоток загальної кількості об'єктів цього типу мають "Центри підтримки технологій та інновацій (TISC)" — 73,9 %.

3. Попри темпи зростання окремих елементів інноваційної інфраструктури та збільшення їхньої загальної кількості, в Україні й досі відсутня цілісна, концептуально обґрунтована система розвитку інноваційної інфраструктури. Наявні структурні компоненти національної інноваційної системи та нормативно-правове середовище їх функціонування залишаються несистематизованими та недостатньо інтегрованими в єдиний інноваційний простір. Це зумовлює фрагментарність і недостатньо високу результативність їхньої діяльності, що не забезпечує формування необхідного синергетичного ефекту для прискорення інноваційно-технологічного розвитку держави.

За таких умов пріоритетним завданням національної політики є створення сприятливого інституційного та організаційно-економічного середовища для формування й ефективного функціонування інноваційної інфраструктури. Зокрема необхідним є: розширення мережі інституцій інноваційної інфраструктури та забезпечення державної підтримки з урахуванням стратегічних конкурентних переваг; упровадження комплексного механізму бюджетного регулювання інноваційного розвитку, що має охоплювати державні інвестиції та бюджетне кредитування інноваційно орієнтованих проектів; надання державних гарантій і субсидій; субсидування наукоємних та експортоорієнтованих секторів економіки; підтримку науково-дослідних програм відповідно до затверджених стратегічних пріоритетів інноваційної політики; застосування механізму державного замовлення на інноваційну продукцію та технології; упровадження державного страхування інноваційних проектів для зниження ризиків їхньої реалізації.

Насамкінець зазначимо, що реалізація окреслених підходів сприятиме формуванню дієвої інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити підвищення конкурентоспроможності національної економіки та її сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Крикун В. В. Інноваційний розвиток України: основні пріоритети та перспективи / В. В. Крикун // Здобутки економіки: перспективи та інновації. — 2024. — № 10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13896011>.
2. Дорошкевич К. О. Інноваційний розвиток підприємства: сутність, значення та візуалізація

- складових / К. О. Дорошкевич, Н. О. Колінко, Р. Я. Дзвоник // Економічний простір. — 2024. — № 190. — С. 8–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-2>.
3. Людвік І. І. Інноваційний розвиток України в умовах глобалізації економічного простору / І. І. Людвік // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. — 2022. — № 2 (125) — С. 36–40. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-6>.
4. Яцкевич І. Інноваційна політика України у післявоєнний період / І. Яцкевич // Економіка та суспільство. — 2022. — № 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-53>.
5. Висоцький Д. Є. Концептуальні підходи до визначення поняття національної інноваційної системи / Д. Є. Висоцький // Право та інновації. — 2023. — № 1 (4). — С. 15–23. — Режим доступу: <https://openarchive.nure.ua/handle/document/29259>.
6. Кучин А. Стратегічні пріоритети та інструменти розбудови національної інноваційної системи України для забезпечення сталого розвитку / А. Кучин, Є. Гребеножко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. — 2024. — Т. 20. — № 24. — С. 70–81. DOI: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/20-11/12>.
7. Програми підтримки інновацій та інтелектуальної власності в країнах Східної Європи: Інформаційна довідка [Електронний ресурс] / IP OFFICE. — 48 с. — Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2025/12/infodovidka-innovatsiiskse-03122025-web.pdf>.
8. Борисов І. В. Перспективи розвитку інноваційної інфраструктури країни в умовах індустрії 4.0 / І. Борисов // Право та інновації. — 2022. — №3 (39). — С. 23–30. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-3\(39\)-3](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-3(39)-3).
9. Кублікова Т. Розвиток інноваційної інфраструктури як основа процесів диверсифікації економіки України / Т. Кублікова, І. Кузнецова // Економічний аналіз. — 2022. — Т. 32. — № 1. — С. 58–70. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.01.058>.
10. Самородов А. С. Інформаційне забезпечення доступу до інноваційної інфраструктури / А. Самородов // Право та інновації. — 2021. — № 4 (36). — С. 14–20. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-4\(36\)-2](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-4(36)-2).
11. Кваша Т. К. Науково-технологічні парки: теоретичні та практичні аспекти створення й міжнародний досвід розвитку [Електронний ресурс] / Т. К. Кваша // Наука, технології, інновації. — 2017. — № 4. — С. 10–26. — Режим доступу: <https://nti.ukrintei.ua/wp-content/uploads/2019/01/2017-4-Кваша.pdf>.
12. Cerdan-Chiscano M. Isabel Innovative management of spanish academic science parks: Designing and testing of management tool / М. Cerdan-Chiscano, А. І. Jimenez-Zarco, J. Torrent-Sellens // Rev. bus. manag. — 2013. — Vol. 15. — No. 48. — P. 362–389. — Access mode: <https://www.researchgate.net/publication/306228795>. DOI:10.4018/978-1-4666-8798-1.ch018.
13. Гладій Є. О. Комплексний огляд зарубіжного та вітчизняного досвіду проектування технопарків регіонального розвитку / Є. О. Гладій // Теорія та практика дизайну. — 2023 — Вип. 29–30. — С. 30–35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.29-30.3>.
14. Паризький І. В. Стан організаційно-інфраструктурного забезпечення зміцнення інноваційно-

- технологічного потенціалу економіки України [Електронний ресурс] / І. В. Паризький // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2017. — № 1 (62). — С. 37–46. — Режим доступу: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2017/62/pdf/37-46.pdf>
15. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 4 лип. 2002 року № 40-IV. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
 16. Про наукові парки [Електронний ресурс]: Закон України від 25 черв. 2009 р. № 1563-VI. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text>.
 17. Про індустріальні парки [Електронний ресурс]: Закон України від 21 черв. 2012 р. № 5018-VI. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>.
 18. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків [Електронний ресурс]: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 991-XIV. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>.
 19. Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків [Електронний ресурс]: Закон України від 07 серп. 2021 р. № 1714-IX. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1714-20#Text>.
 20. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 лип. 2019 р. № 526-р. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>.
 21. Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності: Проект Закону України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/ji13509a>.
 22. Глобальна інноваційна візія України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://winwin.gov.ua/assets/files/Громадські_обговорення.pdf.
 23. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 груд. 2024 р. № 1351-р. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>.
 24. Уряд оновлює законодавство для розвитку інноваційної діяльності в Україні [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/news/uriad-onovliuie-zakonodavstvo-dlia-rozvytku-innovatsiinoi-dialnosti-v-ukraini>.
 25. Science City: нові можливості для бізнесу, науки та інновацій [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/news/science-city-novi-mozhlyvosti-dlia-biznesu-nauky-ta-innovatsii>.
 26. Політика “Зроблено в Україні” [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. — Режим доступу: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=2ed8e355-81de-49ea-9bdd-ba28db7e0710&title=ZrobленоVUkraini>.
 27. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустріальних парків. (реєстр. № 12117) [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України. — Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-vnesennia-zmin-do-deiakikh-zakonodavchikh-aktiv-ukrayiny-shchodo-vdoskonalennia-funktsionuvannia-industrialnykh-parkiv>.
 28. Наукові парки [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyna-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/naukovi-parki>.
 29. Технологічні парки [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyna-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/tekhnologichni-parki>.
 30. Про реалізацію експериментального проєкту щодо створення на базі закладів вищої освіти, наукових установ мережі стартап-шкіл — інкубаторів — акселераторів: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 квіт. 2024 р. № 430 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2024-%D0%BF#Text>.
 31. Від науки до інвестицій: як стартап-школи змінюють українську інноваційну екосистему [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/news/vid-nauky-do-investytsii-iak-startap-shkoly-zminiuiut-ukrainsku-innovatsiinu-ekosystemu>.
 32. Всеукраїнська інноваційна екосистема “Sikorsky Challenge Україна” (SCU) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.sikorskychallenge.com/>.
 33. European Clusters Alliance the Common Voice for European Clusters [Electronic resource]. — Access mode: <https://clustersalliance.eu/>.
 34. Спільно готуємося до участі в ReBuild Ukraine [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.clusters.org.ua>.
 35. Регіональні інноваційні хаби. IP офіс презентує Дорожню карту регіональних інноваційних хабів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/rehionalni-innovatsijni-khaby/>.
 36. Міжрегіональна мережа трансферу технологій [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://merezha-tt.ukrintei.ua/>.
 37. Демчишак Н. Б. Розвиток технологічних платформ як інструмент реалізації інноваційного потенціалу в Україні / Н. Б. Демчишак, В. А. Біленька // Економіка і суспільство. — Мукачівський державний університет, 2018. — Вип. 16. — С. 731–738. — Режим доступу: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/111.pdf.
 38. Technology and Innovation Support Center. Міцце, де інновації отримують життя! [Electronic resource]. — Access mode: <https://tisc.nipo.gov.ua/>.
 39. Підтримуємо ідеї, що формують майбутнє! [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://usf.com.ua/about-usf>.
 40. Державна інноваційна фінансово-кредитна установа [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://sfii.gov.ua/>.
 41. Національний фонд досліджень України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://nrfu.org.ua/>.
 42. Офіс Горизонт Європа в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://horizon-europe.org.ua/>.
 43. Enterprize Europe Network [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://een.ec.europa.eu/>.
 44. Об’єднуємо Україну та Європу через цифрові інновації [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.edih-kyivhitech.com/>.

45. Інноваційна інфраструктура України у розрізі регіонів за 2023–2024 роки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/innovatsijni-maryu/>.

REFERENCES

- Krykun, V. V. (2024). Innovatsiinyi rozvytok Ukrainy: osnovni priorityety ta perspektyvy [Innovative development of Ukraine: main priorities and prospects]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii* [Economic achievements: prospects and innovations], 10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13896011> [in Ukr.].
- Doroshkevych, K. O., Kolinko, N. O., & Dzvonik, R. Ia. (2024). Innovatsiinyi rozvytok pidpriemstva: сутність, значення та візуалізація складових [Innovative development of an enterprise: essence, meaning and visualization of components]. *Ekonomichnyi prostir* [Economic space], 190, 8-14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-2> [in Ukr.].
- Liudvik, I. I. (2022). Innovatsiinyi rozvytok Ukrainy v umovakh hlobalizatsii ekonomichnoho prostoru [Innovative development of Ukraine in the context of globalization of the economic space]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo* [State and Regions. Series: Economy and Entrepreneurship], 2 (125), 36-40. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-6> [in Ukr.].
- Iatskevych, I. (2022). Innovatsiina polityka Ukrainy u pisliavoiennyi period [Innovation policy of Ukraine in the post-war period]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and society], 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-53> [in Ukr.].
- Vysotskyi, D. Ie. (2023). Kontseptualni pidkhody do vyznachennia poniattia natsionalnoi innovatsiinoi systemy [Conceptual approaches to defining the concept of a national innovation system]. *Pravo ta innovatsii* [Law and Innovation], 1 (4), 15-23. Retrieved from: <https://openarchive.nure.ua/handle/document/29259> [in Ukr.].
- Kuchyn, A., & Hrebonozhko, Ye. (2024). Stratehichni priorityety ta instrumenty rozbudovy natsionalnoi innovatsiinoi systemy Ukrainy dlia zabezpechennia staloho rozvytku [Strategic priorities and tools for building the national innovation system of Ukraine to ensure sustainable development]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Derzhavne upravlinnia* [Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. Public Administration], 20 (24), 70-81. DOI: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/20-11/12> [in Ukr.].
- Prohramy pidtrymky innovatsii ta intelektualnoi vlasnosti v krainakh Skhidnoi Yevropy [Innovation and Intellectual Property Support Programs in Eastern European Countries]. *IP OFFICE*. 48 p. Retrieved from: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2025/12/infodovidka-innovatsii-kse-03122025-web.pdf> [in Ukr.].
- Borysov, I.V. (2022). Perspektyvy rozvytku innovatsiinoi infrastruktury krainy v umovakh industrii 4.0 [Prospects for the development of the country's innovation infrastructure in the context of Industry 4.0]. *Pravo ta innovatsii* [Law and Innovation], 3 (39), 23-30. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-3\(39\)-3](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-3(39)-3) [in Ukr.].
- Kublikova, T., & Kuznietsova, I. (2022). Rozvytok innovatsiinoi infrastruktury yak osnova protsesiv dyversyfikatsii ekonomiky Ukrainy [Development of innovation infrastructure as the basis for the diversification processes of the Ukrainian economy]. *Ekonomichnyi analiz* [Economic analysis], 32 (1), 58-70. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.01.058> [in Ukr.].
- Samorodov, A. S. (2021). Informatsiine zabezpechennia dostupu do innovatsiinoi infrastruktury [Information provision of access to innovation infrastructure]. *Pravo ta innovatsii* [Law and Innovation], 4 (36), 14-20. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-4\(36\)-2](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-4(36)-2) [in Ukr.].
- Kvasha, T. K. (2017). Naukovo-tehnolohichni parky: teoretychni ta praktychni aspekty stvorennia y mizhnarodnyi dosvid rozvytku [Science and technology parks: theoretical and practical aspects of creation and international experience in development]. *Nauka, tekhnolohii, innovatsii* [Science, technology, innovation], 4, 10-26. Retrieved from: <https://nti.ukrintei.ua/wp-content/uploads/2019/01/2017-4-Кваша.pdf> [in Ukr.].
- Cerdan-Chiscano, M., Jimenez-Zarco, A. I., & Torrent-Sellens, J. (2013). Innovative management of spanish academic science parks: Designing and testing of management tool. *Rev. bus. manag.*, 15 (48), 362-389. Retrieved from: <https://www.researchgate.net/publication/306228795> [in Ukr.].
- Hladii, Ye. O. (2023). Kompleksnyi ohliad zarubizhnoho ta vitchyznianoho dosvidu proiektuvannia tekhnoparkiv rehionalnoho rozvytku [A comprehensive review of foreign and domestic experience in designing regional development technology parks]. *Teoriia ta praktyka dyzainu* [Design theory and practice], 29-30, 30-35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.29-30.3> [in Ukr.].
- Paryzkyi, I. V. (2017). Stan orhanizatsiino-infrastrukturnoho zabezpechennia zmitsnennia innovatsiino-tehnolohichnoho potentsialu ekonomiky Ukrainy [The state of organizational and infrastructural support for strengthening the innovative and technological potential of the Ukrainian economy]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen* [Bulletin of Socio-Economic Research], 1 (62), 37-46. Retrieved from: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2017/62/pdf/37-46.pdf> [in Ukr.].
- Pro innovatsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 4 lypnia 2002 roku № 40-IV [On innovative activity: Law of Ukraine of July 4, 2002 No. 40-IV]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> [in Ukr.].
- Pro naukovy parky: Zakon Ukrainy vid 25.06.2009 r. № 1563-VI [On science parks: Law of Ukraine dated 25.06.2009 No. 1563-VI]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text> [in Ukr.].
- Pro industrialni parky: Zakon Ukrainy vid 21.06.2012 r. № 5018-VI [On industrial parks: Law of Ukraine No. 5018-VI of June 21, 2012]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text> [in Ukr.].
- Pro spetsialnyi rezhyim innovatsiinoi diialnosti tekhnolohichnykh parkiv: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 № 991-XIV [On the special regime of innovation activity of technological parks: Law of Ukraine dated 16.07.1999 No. 991-XIV]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text> [in Ukr.].
- Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo aktyvizatsii diialnosti naukovykh parkiv: Zakon Ukrainy vid 07.08.2021 r. № 1714-IX [On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding the Activation of the Activities of Science Parks: Law of Ukraine No. 1714-IX of 07.08.2021]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1714-20#Text> [in Ukr.].
- Pro skhvalennia Stratehii rozvytku sfery innovatsiinoi diialnosti na period do 2030 roku: Rozporiadz-

- hennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.07.2019 r. № 526-r. [On approval of the Strategy for the Development of the Sphere of Innovation Activity for the Period Until 2030: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 10, 2019 No. 526-r.]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> [in Ukr.].
21. Pro pidtryмку ta rozvytok innovatsiinoi diialnosti: Proiekt Zakonu Ukrainy [On the support and development of innovative activities: Draft Law of Ukraine]. Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/ji13509a> [in Ukr.].
 22. Hlobalna innovatsiina viziia Ukrainy [Global Innovation Vision of Ukraine]. Retrieved from: https://win-win.gov.ua/assets/files/Громадські_обговорення.pdf [in Ukr.].
 23. Pro skhvalennia Stratehii tsyfrovooho rozvytku innovatsiinoi diialnosti Ukrainy na period do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025-2027 rokakh: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 31.12.2024 r. № 1351-r. [On approval of the Strategy for the Digital Development of Innovative Activity of Ukraine for the period until 2030 and approval of the operational plan of measures for its implementation in 2025-2027: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 12/31/2024 No. 1351-r]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text> [in Ukr.].
 24. Uriad onovliuie zakonodavstvo dlia rozvytku innovatsiinoi diialnosti v Ukraini [The government updates legislation to develop innovation activities in Ukraine]. *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy*. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/news/uriad-onovliuie-zakonodavstvo-dlia-rozvytku-innovatsiinoi-diialnosti-v-ukraini> [in Ukr.].
 25. Science City: novi mozhyvosti dlia biznesu, nauky ta innovatsii [Science City: new opportunities for business, science and innovation]. *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy*. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/news/science-city-novi-mozhyvosti-dlia-biznesu-nauky-ta-innovatsii> [in Ukr.].
 26. Polityka "Zrobлено v Ukraini" ["Made in Ukraine" Policy]. *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy*. Retrieved from: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=2ed8e355-81de-49ea-9bdd-ba28db7e0710&title=ZrobленоVUkraini> [in Ukr.].
 27. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia funktsionuvannia industrialnykh parkiv. (reiestr. № 12117) [7. Draft Law on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Improving the Functioning of Industrial Parks. (Registration No. 12117)]. *Kabinet Ministriv Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-vnesennia-zmin-do-deiakykh-zakonodavchykh-aktiv-ukrayiny-shchodo-vdoskonalennia-funktsionuvannia-industrialnykh-parkiv> [in Ukr.].
 28. Naukovi parky [Science parks]. *Kabinet Ministriv Ukrainy*. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyna-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/naukovi-parki> [in Ukr.].
 29. Tekhnolohichni parky [Technology parks]. *Kabinet Ministriv Ukrainy*. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyna-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/tekhnologichni-parki> [in Ukr.].
 30. Pro realizatsiiu eksperymentalnoho proiektu shchodo stvorennya na bazi zakladiv vyshchoi osvity, naukovykh ustanov merezhi startup-shkil — inkubatoriv — akselatoriv: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 kvitnia 2024 roku № 430 [On the implementation of a pilot project to create a network of startup schools, incubators, and accelerators based on higher education institutions and scientific institutions: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 23, 2024 No. 430]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2024-%D0%BF#Text> [in Ukr.].
 31. Vid nauky do investytsii: yak startup-shkoly zminuiut ukrainsku innovatsiinu ekosystemu [From science to investment: how startup schools are changing the Ukrainian innovation ecosystem]. *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy*. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/news/vid-nauky-do-investytsii-iak-startup-shkoly-zminuiut-ukrainsku-innovatsiinu-ekosystemu> [in Ukr.].
 32. Vseukrainska innovatsiina ekosistema "Sikorsky Challenge Ukraine" [All-Ukrainian innovation ecosystem "Sikorsky Challenge Ukraine"]. *SCU*. Retrieved from: <https://www.sikorskychallenge.com/> [in Ukr.].
 33. European Clusters Alliance the Common Voice for European Clusters. Retrieved from: <https://clustersalliance.eu/>.
 34. Spilno hotuiemosia do uchasti v ReBuild Ukraine [Together we are preparing to participate in ReBuild Ukraine]. Retrieved from: <https://www.clusters.org.ua> [in Ukr.].
 35. Rehionalni innovatsiini khaby. IR ofis prezentuie Dorozhniu kartu rehionalnykh innovatsiinykh khabiv [Regional innovation hubs. IR Office presents the Roadmap of Regional Innovation Hubs]. Retrieved from: <https://nipo.gov.ua/rehionalni-innovatsiini-khaby/> [in Ukr.].
 36. Mizhrehionalna merezha transferu tekhnolohii [Interregional Technology Transfer Network]. Retrieved from: <https://merezha-tt.ukrintei.ua/> [in Ukr.].
 37. Demchysyak, N. B., & Bilenka, V. A. (2018). Rozvytok tekhnolohichnykh platform yak instrument realizatsii innovatsiinoho potentsialu v Ukraini [Development of technological platforms as a tool for realizing innovative potential in Ukraine]. *Ekonomika i suspilstvo. Mukachivskiy derzhavnyi universytet* [Economics and Society. Mukachevo State University], 16, 731-738. Retrieved from: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/111.pdf [in Ukr.].
 38. Technology and Innovation Support Center. Mistse, de innovatsii otrymuyut zhyttia! [Technology and Innovation Support Center. A place where innovations come to life!]. Retrieved from: <https://tisc.nipo.gov.ua/> [in Ukr.].
 39. Pidtrymuiemo idei, shcho formuiut maibutnie! [We support ideas that shape the future!]. Retrieved from: <https://usf.com.ua/about-usf> [in Ukr.].
 40. Derzhavna innovatsiina finansovo-kredytna ustanova [State Innovative Financial and Credit Institution]. Retrieved from: <https://sfii.gov.ua/> [in Ukr.].
 41. Natsionalnyi fond doslidzhen Ukrainy [National Research Foundation of Ukraine]. Retrieved from: <https://nrfu.org.ua/> [in Ukr.].
 42. Ofis Horyzont Yevropa v Ukraini [Horizon Europe Office in Ukraine]. Retrieved from: <https://horizon-europe.org.ua/> [in Ukr.].
 43. Enterprise Europe Network. Retrieved from: <https://een.ec.europa.eu/> [in Ukr.].
 44. Obiednuємо Україну та Європу через тсифрові інновації [Uniting Ukraine and Europe through digital innovations]. Retrieved from: <https://www.edih-kyivhitech.com/> [in Ukr.].
 45. Innovatsiina infrastruktura Ukrainy u rozrizi rehioniv za 2023-2024 roky [Innovative infrastructure of Ukraine by region for 2023-2024]. Retrieved from: <https://nipo.gov.ua/innovatsiini-mapy/> [in Ukr.].

T. V. PYSARENKO, PhD in Engineering, Deputy Director

T. K. KURANDA, Head of the Department

N. Yu. SHVED, PhD in Chemistry, Head of the Sector

Ye. S. TITAIEVSKA, Leading Engineer

THE STATE OF INNOVATION INFRASTRUCTURE IN UKRAINE

Abstract. *The experience of the world's leading economies confirms that, in the context of global competition, countries with developed innovation infrastructure and effective mechanisms for supporting innovation activities have sustainable competitive advantages.*

The development of innovative infrastructure is a key factor in modernizing the national economy, ensuring its technological renewal, and strengthening its scientific and technical potential. Effective innovative development of the state is impossible without ensuring the proper functioning of innovative infrastructure and innovative processes.

The article presents the results of a study of the current state and main directions of development of Ukraine's innovation infrastructure in the context of regulatory and legal support, state policy, and international integration. It concludes that the development of innovation infrastructure is a strategic factor in technological modernization, Ukraine's integration into the global innovation space, and ensuring sustainable economic growth.

Keywords: *innovative infrastructure, innovative infrastructure facilities, digital economy, support for innovative activities, European innovation networks.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Писаренко Тетяна Василівна — канл. техн. наук, заст. директора, ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (044) 521-09-14, 521-00-14; tpisarenko@gmail.com; ORCID: 0000-0001-9806-2872

Куранда Тетяна Костянтинівна — заввідділу, ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (044) 521-00-02; kuranda@uintei.kiev.ua; ORCID: 0000-0002-5913-4113

Швед Наталія Юрївна — канд. хім. наук, завсектору, ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (044) 521-00-29; nataly.shved@icloud.com; ORCID: 0000-0001-6597-1682

Тітаєвська Єлизавета Степанівна — пров. інженер, ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (044) 521-00-24; ORCID: 0009-0003-1326-3360

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Pysarenko T. V. — PhD in Engineering, Deputy Director of State Institution “Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information”, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; + 38 (044) 521-09-14, 521-00-14; tpisarenko@gmail.com; ORCID: 0000-0001-9806-2872

Kuranda T. K. — Head of Department of State Scientific Institution “Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information”, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (044) 521-00-02; kuranda@uintei.kiev.ua; ORCID: 0000-0002-5913-4113

Shved N. Yu. — PhD in Chemistry, Head of Sector of State Scientific Institution “Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information”, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (044) 521-00-29; nataly.shved@icloud.com; ORCID: 0000-0001-6597-1682

Titaievskaya Ye. S. — Leading Engineer of State Scientific Institution “Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information”, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (044) 521-00-24; ORCID: 0009-0003-1326-3360

Надійшла до редакції 7.12.2025

